

Základní škola a Mateřská škola, Chvalkovice, okres Náchod

příspěvková organizace

Školní vzdělávací program školní družiny

Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Chvalkovice

Adresa školy: Chvalkovice 104, 552 04, okres Náchod

Jméno ředitele: Mgr. Markéta Ulrychová

Kontakty: tel.: 491 491 521

e-mail: skola@chvalkovice.cz

IČO: 75 019 418

S platností od 1. září 2021

Osnova ŠVP :

1. Úvod
2. Charakteristika školní družiny
3. Cíle ŠVP školní družiny
4. Délka časový plán vzdělávání
5. Formy vzdělávání
6. Obsah vzdělávání
7. Přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání
8. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
9. Popis materiálních podmínek
10. Popis personálních podmínek
11. Popis ekonomických podmínek
12. BOZP

1. Úvod

Školní vzdělávací programy (ŠVP), podle nichž se uskutečňuje vzdělávání na jednotlivých školách, si vytváří každá škola podle zásad § 5 č.561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. ŠVP je povinnou školní dokumentací od 01. 09. 2007.

Zájmové vzdělávání ve ŠD naplňuje svými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Rozvíjet samostatné a zdravě sebevědomé děti cestou přirozené výchovy, rozvíjet jejich učení a poznání, vytvářet pocit životní pohody, souladu a harmonie, získání vlastní samostatnosti. Základem je hra a vytváření vstřícného estetického prostředí, které má vliv na pohodu všech, jichž se týká.

2. Charakteristika školní družiny

Charakteristika, umístění a vybavení školní družiny

Školní družina (dále jen ŠD) je součástí základní školy, nachází se v nové části budovy v přízemí. Využívá pro svou činnost 2 místnosti: 1 oddělení je umístěno ve třídě, kde dopoledne probíhá výuka a 1 oddělení je ve třídě bez dopolední výuky (v případě potřeby se používá na výuku matematiky pro I. stupeň).

Šatny jsou na chodbě před školními družinami.

Družinové děti mohou využívat k pohybovým aktivitám školní hřiště a tělocvičnu. Stravování probíhá ve školní jídelně na druhé straně budovy.

3. Cíle ŠVP školní družiny

Rozvoj osobnosti člověka.

Získání všeobecného přehledu (v návaznosti na učivo 1. stupně).

Pochopení a uplatňování zásad demokracie – ÚMLUVA O PRÁVECH DÍTĚTE (každý má svá práva, ale i povinnosti).

Utváření vědomí národní a státní příslušnosti, ale i respektu k jiné etnické, kulturní a náboženské skupině.

Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů.

Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí, jeho ochrana.

Dodržování bezpečnosti a ochrana zdraví, podporování tělesného rozvoje.

Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

➤ **Kompetence k učení**

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpovědi, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

➤ **Kompetence k řešení problémů**

Všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

➤ **Komunikativní kompetence**

Ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje kultivovaně bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

➤ **Sociální a interpersonální kompetence**

Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

➤ **Činnostní a občanské kompetence**

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí – přírodní i společenské, dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

➤ **Kompetence k trávení volného času**

Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Konkrétním cílem vzdělávání je:

- **umění spolupracovat v kolektivu**
- **prožívat radostné chvíle, jistotu a bezpečí**
- **rozvíjet osobnost dítěte**
- **umět si hrát s ostatními dětmi**
- **podněcovat děti k tvořivému myšlení, logickému uvažování řešení problémů**
- **učit děti osvojovat si základy slušného chování při stolování**
- **utvářet kladný vztah k přírodě a učit se chránit svět kolem nás**
- **získat pozitivní vztah ke sportu**
- **získat pozitivní vztah k výtvarným a pracovním činnostem**
- **umět mít rád lidi kolem sebe**
- **nebýt sobecký**
- **umět se společně bavit i pracovat**
- **rozvíjet kladné vztahy v kolektivu**
- **posilovat komutativní dovednosti**
- **rozvíjet slovní zásobu**
- **rozvíjet umění naslouchat druhým**
- **nabízet různorodé činnosti s individuálním přístupem k jednotlivým dětem**
- **rozvíjet schopnost rozvíjet konflikt v klidu a efektivně**
- **poskytnout prostor pro odpočinek a relaxaci**
- **motivovat k dalšímu poznávání a učení**

Pro činnost ve školní družině jsou voleny takové metody a formy práce, které směřují k naplňování těchto cílů.

4. Délka časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program školní družiny byl vytvořen v souladu se Školním vzdělávacím programem pro základní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy, Chvalkovice.

Provoz školní družiny:

- **ranní provoz: 6.45- 7.20**
- **odpolední provoz: PO 11.00-15.30
ÚT 11.00-15.30**

ST 11.00-15.30

ČT 11.00-15.30

PÁ 11.00-15.30

5. Formy vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat žákům odpočinek i přípravu na vyučování. Podle charakteru a cílů činnosti využívá vychovatelka vhodné metody a formy práce. Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou práce a představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce nejsou zahrnuty do standardní týdenní skladby činností. Jsou to např. výlety, exkurze, besídky, vystoupení a další. Tyto akce bývají vždy společné s aktivitami ZŠ.

6. Obsah vzdělávání

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech žáků. Využívány jsou běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti pro obohacení vzdělávání.

Výchovně vzdělávací činnost:

- probíhá formou odpočinkových (odstraňují únavu), rekreačních (slouží k regeneraci sil) a zájmových činností (rozdívají osobnost dítěte)
- navazuje na výchovně vzdělávací činnost školy při vyučování, není však přímým pokračováním

Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

I. Místo, kde žijeme

Poznávání nejbližšího okolí, organizace školy, družiny, určení významných objektů, jejich návštěvy (knihovna, obecní úřad, požární zbrojnice), orientace

v prostoru a čase, odhadnout vzdálenost v čase, kopec, serpentina, vrchol, úpatí, beseda o naší obci - historie.

Bezpečnost na cestě do školy, vycházkách, dopravní výchova (Kompetence činností a občanské).

II. Lidé kolem nás

Osvojení zásad vhodného a společenského chování, vytváření kamarádských vztahů, tolerantnost, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní i mimoslovní, používání slovíček prosím a děkuji, dodržování pravidel stolování, předcházení šikaně, zařazení prvků mediální výchovy (co děti shlédly, slyšely).(kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální.)

III. Lidé a čas

Budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas (základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit).(kompetence k trávení volného času.)

IV. Rozmanitost přírody

Vycházky a pobyty v přírodě, pozorování změn, určování, využití encyklopedií, následné výtvarné a pracovní zpracování, péče o pokojové rostliny, ekologická výchova – ochrana přírody (kompetence k učení).

Člověk a jeho zdraví

Poznávání sama sebe, poučení a péče o zdraví a nemocech, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, umět prakticky ošetřit drobná poranění. Besedy na toto téma, v rámci prevence plavání, nové pohybové hry v místnosti, v tělocvičně, terénu, relaxační cvičení, dodržování pitného režimu. (Kompetence komunikativní, sociální a interpersonální, občanské.)

Umění a kultura

Vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do ŠD kulturu chování, stolování, oblékání, cestování. Osvojení estetiky – krásna, vnímání světa a okolí tvořivě, citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – dramatická výchova - obohacení emocionálního života.(Kompetence komunikativní).

Použití nekonvenčních výtvarných technik, výstavy, nácvik kulturního pásma, dramatizace různých situací.

Informační a komunikační technologie

Základy práce s počítačem

Vyhledávání informací a komunikace – práce s internetem

7. Přijímání uchazečů, průběh a ukončování vzdělávání

Činnost školní družiny je určena pro žáky prvního stupně naší základní školy. O přijetí žáka či jeho vyloučení rozhoduje ředitel školy (dle vyhlášky o zájmovém vzdělávání 74/2005 Sb.). Přijetím žáka se na něj vztahují veškerá práva a povinnosti žáka školní družiny. Podmínkou přijetí žáka k pravidelné činnosti je odevzdání řádně vyplněné přihlášky, jejíž součástí je písemné sdělení zákonného zástupce o rozsahu docházky, způsobu odchodu žáka ze školní družiny i doba jeho uvolňování do zájmových kroužků. Docházka do školní družiny je pro přihlášené žáky povinná. Žádosti o mimořádné uvolnění žáka je možno provádět písemnou formou (s podpisem rodičů), nebo telefonicky. Do školní družiny může být žák přihlášen během celého školního roku, pokud není naplněna její kapacita. Ukončit docházku může žák během celého školního roku na základě písemné žádosti rodičů o vyřazení žáka.

8. Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

V našem zařízení jsme připraveni vyhledávat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a adekvátně s nimi pracovat. Školní družinu navštěvují žáci se zdravotním znevýhodněním (specifické poruchy učení, poruchy chování), proto vychovatelka úzce spolupracuje s třídními učiteli, konzultuje výchovné a vzdělávací metody. Nezbytná je také spolupráce s rodiči. Dle aktuálních možností a podmínek školy lze při výchovných činnostech ve školní družině rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

9. Popis materiálních podmínek

ŠD pro svou činnost využívá jednu místnost určenou pro školní družinu (zde probíhá dopolední výuka matematiky I. stupně) a jednu místnost (zde probíhá dopolední výuka). Pro zájmové činnosti využívají další prostory školy a to tělocvičnu, hřiště, učebnu výpočetní techniky a další třídy.

Prostory ŠD jsou vybaveny standardním žákovským nábytkem, nechybí koberec. ŠD má pro svou činnost přiměřené vybavení (hry, hračky, stavebnice, pomůcky k výtvarné, hudební, tělesné a pracovní činnosti), jehož uložení ve skříňkách umožňuje sebeobslužnost dětí. Estetická výzdoba samostatných prostor ŠD je pro děti přitažlivá, neboť vkusným způsobem uplatňuje i práce žáků školy.

10. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání je řízeno 2 kvalifikovanými vychovatelkami a jednou asistentkou vychovatelky, které svým vzděláním splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené vyhláškou MŠMT ČR. Průběžně, dle potřeby a zájmu si doplňují odbornost samostudiem a účastí na odborných seminářích. Veškeré připomínky řeší na pedagogických radách.

Charakteristika dětí

Program ŠD je koncipován pro 60 dětí. Vzdělávání dětí ve věku 6-10let, tj. 1. -5. ročník.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Podílíme se na akcích organizovaných školou:

Den otevřených dveří, vánoční a velikonoční vystoupení s výstavou dětských prací.

11. Popis ekonomických podmínek

Provoz školní družiny je zajišťován z provozního rozpočtu školy. Vnitřní směrnice školy O poplatcích ve školní družině stanovuje poplatek zákonných zástupců za pobyt dítěte ve ŠD. Za přihlášené děti do ŠD platí rodiče, nebo jiní zákonní zástupci příspěvek 350 Kč za pololetí (celkem 700 Kč za školní rok). Úplata může být snížena nebo prominuta dle § 123, odst. 4, Školského zákona. Splatnost je měsíční.

12. BOZP

Žáci jsou pravidelně poučováni o nebezpečí úrazu, zvláště pak při pohybu na schodech nebo pobytu venku. Zdravotní problémy či úraz neprodleně hlásí vychovatelce. Žák ze ŠD nikdy neodchází bez vědomí vychovatelky. Při pobytu v ŠD žáci dbají na bezpečnost svoji i svých spolužáků, snaží se vyvarovat konfliktních situací. Žáky poučujeme také o zásadách správného chování nejen ve škole, ale také na veřejnosti, před každou akcí mimo školu, na komunikacích a v době prázdnin.

Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny, řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Žáci přihlášení do ŠD jsou poučeni o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídní knize ŠD. Pitný režim je zajištěn v rámci oběda, později mají žáci možnost pití z vlastních zdrojů. Ochrana před sociálně patologickými jevy je součástí školního řádu školy a týká se i školní družiny.